

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50
Vidéken:
Egy évre . . . . . 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utcaórol.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A vörös esütörtök.

(Szociálista tüntetés a fővárosban. — Küldöttség a parlamentben. — Andrassy Gyula kijelentései. — A képviselőház ülése. — A kassai tüntetés.)

Kassa, október 10.

Az általános választói jog megszerzés. Beavatott politikusok szerint 1909 őszén már az új törvény alapján választ képviselőket az ország. Meg lesz a választó jog korszakos reformja, ehhez azonban a tegnapi szociálista tüntetésnek vajmi kevés köze van és még kevesebb az érdeme. Mert a választójog széleskörű kiterjesztése a függetlenségi és 48-as párt politikai sikere. Ez a párt vette fel programjába az általános választó jogot, még a 70-es évek elején, mikor a szociáldemokrácia az országban még ismeretlen volt. És a függetlenségi párt volt az, mely 1904-ben oly feltétel alatt mondott le az obstrukcióról, hogy Tisza a legrövidebb idő alatt tartozik a választói jog reformját elkészíteni.

A függetlenségi párt sarkalatos programját és politikai követelését váltja be a koalíciós kormány és a koalizált pártokból álló parlament.

A függetlenségi pártnak parlamenti többségi idején lesz törvény az általános választói jogból. Ez a politikai igazság!

A fővárosi tüntetés.

Az utca képe.

Budapest, a nyüzsgő élet, a zajos forgalom városa, mely mintha pihenést nem ösmerne, nagy változáson esett keresztül a tüntetésnek szentelt napon. A legmozgalmasabb utvonalon: a Rákóczi-ut és a nagy körút a kora reggeli órákban csöndes volt. Az összes üzletek, kávéházak, vendéglők zárva voltak. A körutaknak érdekességet, színt és tarka változatosságot kölcsönző kirakatokat szürke vasredőny borította. Itt-ott a vasredőnyökön egy nagy piros plakát, ezzel a felirással: Eljen az általános, egyenlő, községeinkenti titkos választói jog! A kisebb forgalmu mellék utcákban is zárva vannak az összes üzletek, még a pékboltok és tejcsarnokok is, pedig ezeket sátoros ünnepeken is nyitva tartják.

Az üzleti élet ezen a napon mintha megbénult volna, természetesen az utca népforgalma is nagymértékben csökkent. Ilyenkor látni, hogy a város élénkség valóságos kovácsa a fejlett kereskedelmi és ipari élet. Amely napon ez a szerv pihenésre tér, nyomban elszürkül az utca nyüzsgő tarka képe.

Kilenc óra tájt nagyobb népcsoportok vonultak a körutakon. A gyülekező munkáscsapatok, lassankint az előre megállapított menet után várakozó, bámész csoportok verődnek össze. Ugy látszik ezen a napon, nemcsak a szociálisták tartanak munkaszünetet, hanem a kíváncsiak is.

Ezeknek a száma szintén percenként nő, mint a gyülekező szociálista munkások tábora. A körutakon a járdát valósággal okupálja a várakozó közönség. Kocsit, konflikt csak drága pénzért lehet kapni. Ezt is lefoglalják — a kíváncsiak. A fővárosi élémesség egy-egy kocsi lefoglalására hamarosan szövetkezetet alakít. Hat-nyolc egymást soha nem látott, vad idegen ember 3—5 koronás befizetéssel összehozza a kocsi kibérlésére szükséges tőkét s a következő pillanatban már egymás hátán szorongnak, valamelyik konflis vagy fiaker belsejében. De azért boldogok. Mehetnek erre-arra, látják a menetet, látnak mindent: A házak ablakai, az erkélyek is megtelnek kíváncsi néppel s van keletje az omnibusznak, mely a menet irányában külön járatokat csinált.

A demokrata polgárság, hogy a választó jogért tüntető munkások iránt rokonszenvét kimutassa, házaira nemzeti színű zászlókat tűzött, a lobogó fehér mezején a választói jog éltetésével. Sőt a demokrata körnek Andrassy-utrá néző párhelyisége, valóságos zászlódiszbe öltözött. Végig a falakon a választó jogot éltető nemzeti színű zászló csik, az erkélyekről pedig garmada számra lengő lobogó. Így festenek a többi demokrata clubhelyiségek.

Az utcákon megerősített rendőrszolgálatok cirkálnak. Majd lovas rendőrcsapat száguld végig. Kivonulnak a mentők is. Ma ezeknek sok dolgot lesz az óriási tömegben. Az Oktogon téren, honnan a teljesen kialakult menet látható lesz, a nézők száma annyira megszaporodott, hogy lehetnek egy pár ezren. Az uttesten pedig óriási konflis tábor sűrűn megrakva közönséggel.

A gyülekezés.

A Tisza Kálmán-tér a szociálista munkásság exponált gyülekező helye. Ide torlódnak a Szent László-téren gyülekezett kőbányai és X. kerületi munkások. A teret egészen belepeli az óriási néptenger. Kilenc órakor a Kenyérmező-utca torkolatát is elfoglalják s megindul a menet. Alig érnek a Rákóczi-utrá, csatlakoznak hozzájuk a Garay-téren gyülekezett munkások s a Baros-téren át egészítik ki a kibontakozó menetet. A Ferenc-téren gyülekezett IX. kerületi munkások a Népszínház előtt, velük szemközt az Almásy-térről jövő munkások csatlakoznak a tüntetőkhöz; a Nagydíófa-utcaórol nyomultak előre az István-téri munkások, akik-

hez a Váci-uton csatlakoznak a VI. kerületi munkások. Teljes a gyülekezet a nyugati pályaudvar előtti téren, hol a tüntető körmenethez szegődnek a budai, budafoki, csepeli, ujpesti, erzsébetfalvai és soroksári munkások.

A szociálisták gyülekező helyein az említett tereket nagy számú rendőrcsapat tartja megszállva. A rendről azonban gondoskodtak maguk a munkások. Több ezer piros karszallagos rendező csoportosítja négyes sorokba a munkásokat, a torlódás elkerülése végett pedig kerékpáros küldöncök viszik előre az értesítést, mikor kell a menetet vonalába beilleszkedni az egyes csapatoknak. Bámulatos a tervszerűség, mindent az óramű pontosságával csinálnak, sehol semmi zavar és kapkodás. *Nagyon sokat tanulhatnának tőlük a polgári pártok!*

Boda főkapitány eltiltotta a vörös forradalmi lobogót, a munkások csak a munkáscsapatok zászlaira szorultak. De a veres zászlót kipótolja a temérdek fehér vászon tábla különféle szociálista jelszavakkal. Ezeket jó magasra tartva viszik majd a menetben. A gyülekezés helyén vig az élet. A munkás zenekarok rézkürtjei fujják pihe-nés nélkül a Marsaillest s más munkás dalokat. Kilenc órakor harsány kürt jelzés, a menet éle kibontakozik a Rákóczi-uton.

A veres tenger.

Nincs veres lobogó, mégis valósággal veres tenger, a hömpölygő néparadat. A szociálisták a főkapitányi végzést, az utolsó pillanatban elmésen kijátszották. Előző nap, ugyszólván minden férfi munkás *ververes sportsipkát* csinált, most az virít a fején, mint a pipacs virág.

A nők pedig veres kalapot viselnek, sőt igen sokan talpig ilyen színbe öltözve! A bámészködő közönség szürke sorfala között, ez a veres áradat, kora reggeltől, délután kettőig, danolva, zeneszóval, folytonos lármával kigyózik végig a Rákóczi-ut, Váci-körut, Teréz-körut, Andrassy-ut és Aréna-ut több kilométeres vonalán. A menet éle, már a ligetbe ért, mikor még szakadatlanul új csapatok érkeznek s nem akar vége lenni a sokaságnak. Kilenc órakor indultak a Rákóczi-utról, feltizenkettőkor ért az első sor a ligetbe s délután kettőre járt az idő, mert az utolsó csapat elhelyezkedik a ligetnek, a szinkör előtti téren felállított szónoki emelvény körül.

A menetet lovasrendőrök nyitják meg, utánuk kerékpáros munkáscsapat, majd nagy munkászenekar. A menetben 15—20 lépésnyire egymástól fehér vászon táblákat visznek. A két-három méter hosszú táblán ilyen felirások:

— Eljen az általános egyenlő, községeinkenti titkos választás!

— Le az osztályparlamenttel!

— Eljen a népparlament!

— Jogot a népnek, hogy hazája legyen!

Majd veresre festett kisebb táblán a három 8-as. A nyolc órai munkaidő, nyolc órai alvás és nyolc órai szórakozás — a szociálista ideál agitációs száma! Persze a munkások menete nem csöndes. Legtöbbje danol, majd éljenez, abcugol, élteti a választói jogot és szociáldemokráciát. A menet

éléről hiányoznak a pártvezetők, ezek a parlamentben járó küldöttséggel vannak. Egyébként a menet rendben vonul végig. A rendőri beavatkozásra nincs szükség. A menet irányában azonban teljesen megakad a közlekedés. Megállnak a villamosok, autók, kocsik s csak a robogó mentőkocsinak nyit utat a tömeg.

A menet meghaladta a százezernyi tömeget. Ebből mintegy 2-3000 nőmunkás volt.

A parlamentben.

Október tizedikén a képviselőház folyóóján is volt tüntető körmenet. Annyi képviselőt együtt ritkán látott a ház. A honatyák mind ellepték a folyosót. Már fél 11 óra tájban rendkívül népes volt a Ház, pedig az ülés kezdete déli 12 órára volt hirdetve. A parlament előtti tér néptelen. Az igazságügyi palota előtt egy szakasz rendőr, a téren pedig hosszú vonalban szintén rendőrök, akik időnként előrenyomulnak s kiszorítják a kíváncsi közönséget. Szocialistát tényleg nem látni. A rendőröknek inkább a kíváncsiakkal akad dolguk, akik még mindig várnak valami tüntetésre. A ház-nagyi hivatal, a vidéki hírlapírók részére rendkívüli belépő-jegyet adott ki a hírlapírók emeleti karzatára. Az állandó belépő-jegy ezen a napon nem érvényes. A fehér kartonlapocská előtt a rendőrök utat nyitnak a Házba.

A képviselők legtöbbször az elnöki szoba előtt sétál. Várják a szocialista küldöttséget.

A szocialisták küldöttsége.

Tizenegy órakor megjelenik a szocialdemokraták 40 tagú küldöttsége. A képviselőházi elnök fogadó termében várja Justh Gyulát. A terembe nyomul az újságíró had s mintegy 30-40 képviselő, köztük Batthányi Tivadar gróf a függetlenségi párt alelnöke. Justh Gyula megjelenik a teremben s Garbai Sándor olvassa fel az előre megállapított beszédet.

A magyarországi szocialdemokrata munkások nevében arra kéri az elnököt, hogy a munkások kérényét, melyben az általános, egyenlő, községenkénti, titkos választás sür-gős megalkotását követelik terjessze a Ház elé. Beszédében azt mondja a mai parlamentről, hogy osztály érdeket istápol és a néppel nem törődik.

Statisztikát olvas fel, mennyire elmaradt az országban a kultúra, egészségügy, ipar és kereskedelem, a lakások, az élelem ára minő drága. Majd azt mondja, hogy az ő hazafiságukat aki kétségbe vonja, annak programjukkal felelnek, mely követeli a gazdasági függetlenséget, az önálló vámterületet, az ingyenes népoktatást és a munkás megélhetését. Ők úgy szeretik a hazát, hogy boldogulást akarnak szerezni a népnek.

A szocialisták merész hangú és párttaktikával szerkesztett beszédét csendben hallgatta végig az elnök. Mikor Garbai befejezte mondanivalóit. Justh Gyula felelt.

Az elnök kijelentette, hogy a kérvényt átveszi s a képviselőház elé terjeszti. A választói jogról nem nyilatkozhatik állásánál fogva. De nem mulaszthatja el a tiltakozást, azon állítás ellen, melyet Garbai felolvasott. Tiltakozik az ellen, hogy a parlament osztály érdeket szolgálja. Tiltakozik az ellen, hogy a parlament szociális kötelességeit elhanyagolja. Ennek a parlamentnek működése bizonyítja, hogy a nép minden rétegének javát szolgálja s üdvös törvényekkel a boldogulást előmozdítja.

Mialatt Justh Gyula alaposan meglectette a küldöttséget és szavát viharos helyeslés kísérte az egybegyűlt képviselők részéről, a szocialisták küldöttsége közbekiáltásokkal zavarta az elnököt:

— Nem igaz!

— Nem teljesíti! — ilyen hangok hallatszottak a szocialisták felől.

Bokányi járt elől a közbeszólásokban s rá kiáltott Somogyi Aladár képviselő:

— Bokányitól nem tanulunk!

Justh előbb a képviselőhöz fordult ezzel a szóval:

— Ne tessék szekundálni, — majd a szocialistákat erélyes hangon rendre utasította.

— Ha nem hallgatnak meg csendben, akkor itt hagyom az urakat. Nem tartozom a közbekiáltásokat eltűrni. Én az urakkal nem vitatkozom.

Garbai kézmozdulattal csendre kérte társait, mire Justh röviden szólt és távozott. A küldöttség szónokával nem fogott kezét.

Hazafias munkások.

Kis vártatva egy 8 tagú munkás küldöttséget, a hazafias munkásegyletek küldöttségét vezette az elnök elé Markos Gyula függetlenségi képviselő. Azért vannak olyan kevesen, mert a többiek dolgoznak, munkával bizonyítják be, hogy hasznos tagjai a nemzetnek, megérdemlik a jogot. Azután a küldöttség egy munkás tagja beszélt, hogy a szocialisták nem beszélhetnek az egész magyar munkásság nevében. Ők bizalommal vannak a parlament működése iránt s nyugodtan várják a népjogot kiterjesztő választói reformot.

Justh Gyula szívesen fogadta a munkásokat, kijelentette, hogy a bizalomban nem is fognak csalódni, mert a parlament szíven viseli a magyar nemzet minden fiának érdekeit. Ezután az elnök a küldöttség minden egyes tagjával kezét fogott.

Andrássy beszél.

Mialatt az elnöki szobában a küldöttségek fogadása történt, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter megjelent a folyosón. Rögtön a képviselők egész sokasága fogta körül. Különböző pártú képviselők csoportosultak a Kmety képviselővel csendesen beszélgető miniszter körül s még több volt az újságíró, lesve a miniszter egyes szavát.

Andrássy azonban nagyon diskrét, csendes hangon beszélt. A folyosói zsibongásban csak Kmety értette, a többiek számára, kik szerették volna tudni mit mond, szava elveszett. Mikor a miniszter közel egy negyedórai beszélgetés után elsietett, Kmety Károlyt rohanták meg az újságírók.

— Mit mondott Andrássy?

Es Kmety közölte is az érdekes beszélgetést.

— A választói joggal Andrássy teljes tisztában van már. Mellőzni fogja az ankétet, egyenesen beterjeszti a Ház elé a törvényjavaslatot. Ezzel egyidejűleg a választói kerületek új beosztása is megtörténik, ez a munka részben már elkészült. A törvényjavaslat tartalmáról nem nyilatkozott a miniszter, de annyit sejtetni engedett, hogy a decentralizáció elve érvényesül a választási eljárásnál. Valószínűleg körjegyzőségenként fognak szavazni, de lehet, hogy községenként is. Ezt még nem döntötte el. Arról sem nyilatkozott, hogy titkos vagy nyilvános lesz a választás.

A miniszter szavaiból azt vették kiolvasni, hogy 1909. év őszén, már az új törvény alapján választani fog az ország.

Az Andrássyval folytatott beszélgetés során szóba kerültek az alkotmánybiztosítékok.

A király teljesen elfogadta Andrássy javaslatát. A közigazgatási bíróság kiterjesztéséről szóló javaslatot is. E szerint a törvénytelen miniszteri rendeletek elleni óvás nem a minisztertanács elé tartozik, hanem a közigazgatási bíróság elé megfelelbezhető. Ugyanoda felelbezhető az ujoncosásra vonatkozó törvénytelen rende-

letek. Kmety a beszélgetés során a trónörökös is szóba hozta, még pedig a sajtóban ért támadásokra célozva.

— Mi meg lehetünk elégedve a trónörökös érdeklődésével — felelt Andrássy.

Es ha Andrássy mondta, akkor annak van súlya, kijelentése mögött bizonyára örvendő dolgok lehetnek. Andrássy tudva levően kedden a trónörökösnel kihallgatáson volt.

Majd a király állapotáról érdeklődtek Andrássynál.

— A király nem beteg. Egészséges, de fáradtnak érzi magát, ezért kímélni kell.

A Ház ülése.

Pont délben megnyitotta a képviselőház ülését Justh Gyula elnök. Csak formális ülés volt. Alig tartott 10 percig. Megállapították a pénteki ülés napirendjét.

Budapest fellélegzett.

Késő délután Budapest fellélegzett. A tüntetés csendben zavargás nélkül lezajlott. Estére a körutak üzletei megnyitottak, a kávéházak redőnye felszaladt, kigyult a termékek villanygömb s Budapest az órák hosszat aludni látszó város visszanyerte élénkségét, forgalmát, szokásos színeit.

A kassai tüntetés.

A kassai szocialdemokrata párt az Erzsébet-téren gyülekezett s innen indult dél-élt 9 órakor a tüntető körmenet. A menet élén egy szakasz csendőr haladt, ezt követték a biciklista szocialisták, majd elsőnek a szervezett pincérmunkások, utánuk a többi szakmák. Az egyes szakmák csoport jelző táblákkal voltak ellátva. A menet vonalán megerősített rendőrorjáratok cirkáltak a Fő utcán, majd a Ferenc József-térre befordulva a Rakóczi-körut és Szepsi-uton tértek vissza az Erzsébet-térre. Utközben a munkásindulót énekelték s éltették a szocialdemokráciát és a választói jogot. A munkások a fővárosi mintára agítáló táblákat vittek a menetben.

Az Erzsébet-téren Martos Manó nyitotta meg a gyűlést, majd Molnár Miklós párttitkár mondott beszédet. A gyűlésen levő Váczy József rendőrfőkapitány kétszer szakította félbe a szónokot.

A tüntetés rendben, zavargás nélkül folyt le, ugyszintén a szétoszlás is. Délig zárva voltak a vendéglők és kávéházak, 12 órakor azonban a pincérek már munkába állottak. A városban alig egy-két üzlet volt zárva. A legtöbb gyárban és műhelyben dolgoztak a munkások. A katonai kirendeltségre és a csendőrök közbelépésére nem volt szükség.

UJDONSAGOK

— A Kazinczy-kör ülése. A Kazinczy kör ma délután Münster Tivadar nyug. polgármester elnöke alatt választmányi ülést tart.

— A hatásos beszéd. Vettük a következő sorokat: Igentszített szerkesztő ur! A Felvidéki Ujság csütörtöki számában olvasom, hogy Horkay Elemér a lap belső dolgozó társa „igen hatásos beszédet” mondott Ladomérszky Gyula temetésén. Csodálkozva olvastam, mert bizony ott nem beszélt senki. Ugy látszik ez a hír, hogy is mondják, előre — hasból készült. X. Y.

— Ladomérszky Gyula temetése. Szerdán délután 4 órakor temették el Ladomérszky Gyula hírlapírót. A temetésen nagyszámu közönség jelent meg s képviselő goltak az összes lapok szerkesztősegei. Nagy

számban jelentek meg a kassai vendéglősök is, kiknek egyesületi titkárok volt az elhunyt. A temetési szertartást Csoma Miklós gk. plébános végezte.

— **Harcászati lövészet.** A 34. gy. ezred csapatai e hó 12-én szombaton a lőtérre harcászati lövészetet gyakorolnak. Az óvintézkedések megtétele, a veszélyeztetett területet katonai őrk fogják körülvenni. A közönség saját érdekében cselekszik, ha az őrk figyelmeztetésének engedelmeskedik.

— **Hirtelen halál.** E hó 9-én este a pályaudvar egy diskrét helyén halva találták özv. Legyó Györgyné szül. Bizony Máriát. Hatvanhárom éves volt az öreg néni, aki a kulcsokat őrizte a félreeső helyen. Hetek óta betegeskedett. Holttestét kiszállították a kórházba. Mint kiderült, az asszonynak mintegy 1000 korona megtakarított pénze volt.

— **Rendelet a kézipénzről.** A hadügyminiszter az ugynevezett hat korona ujonckézipénz kezelésére, a melynek dolga a múlt évben nagy port vert föl, szigorú rendeletet bocsájtott ki. Elrendelte, hogy e pénzből ezentul csak a kéziszerkeket és a tisztogatásra való holmit szabad megvenni, a fennmaradt összeget a századparancsnok személyesen kifizeti az ujoncnak a kezelésben előfordult visszaélés megszüntetésére, a pénzt ezentul a számvevő altiszt helyett az ezred kezelő bizottsága kezeli. A Magyarországon állomásozó csapatnak csak magyar iparostól, vagy kereskedőtől szabad vásárolnia.

— **Uj egyenruha a hadseregben.** A hadvezetőség a király engedelmével elhatározta, hogy a közös hadseregbeli gyalogságnak kékes-szürke tábori egyenruhát adnak. A baka díszegyenruhája egyelőre megmarad sötétkéknek és csak a táborban hord kékes-szürke egyenruhát. Az új egyenruhát csak fokozatosan alkalmazzák, előbb elhordják a régi sötétkéket és csak a fölszerelő raktár számára gyártanak újat. Ily módon eltart körülbelül tíz évig, amíg az egész közös hadsereg az új egyenruhát megkapja. A régi egyenruha alakját és szabását nem változtatták meg, de a nadrágot, a zubbonyt, a lábszárvédőt, a sapkát és a köpenyegét kékes-szürke posztóból készítik. A puskaszíjjat és derékszíjjat többé nem festik feketére, hanem meghagyják a bőr természetes barnás színét. Hogy az ezredek hajtókáinak különböző színe megmaradjon, avagy az egész gyalogság ugyanazt a színű zöld hajtókát kapja-e, még nem határozták el. A gyalogos tisztnek díszben és szolgálaton kívül való hordozására meghagyják a sötétkék kabátot, fekete nadrágot és fekete tisztisapkát. Táborban a tiszt is kékes-szürke nadrágot és zubbonyt és a legénységéhez hasonló kékes-szürke sapkát fog hordani. A sárga rojtos tábori őv helyett barna szolgálati bőrvet rendszeresítenek. Az ővre akasztják a barna bőr térkép- és irattáskát, a revolvert, a messzelátót és a feketére befuttatott kardot. Az ővet a vállra akasztott keskeny bőrszíjjal hordják, s erre csatolják a szürke köpenyegét is. Az új egyenruhát már tavasszal bevezetik.

— **Agyonlőtt menyasszony.** Szatmárnémetiből jelentik: Egy Tivadar László nevű fiatalember Batizvásáriban volt a menyasszonya családjánál, ahol kivüle több vendég is volt még. Az egyik vendég levette a falon függő fegyvert és elkérte tőle, hogy megmutassa a szerkezetét. A fiatalember kezében elsült a puska, amely éles golyóra volt töltve, s a golyó a menyasszony homlokába fúródott. A leány nyomban meghalt. A megrémült vőlegény maga ellen fordította a fegyvert, de kicsavarták a kezéből, azután

elment a csendőrhöz és följelentette magát. A szerencsétlenül járt leány a falu szépe volt.

— **A Fehér Kereszt Egylet közgyűlése.** A Fehér Kereszt Egylet tegnap délután 5 órakor a városházán ülést tartott. A választmányba beválasztották Szalay László főispánt, Bródy Frigyes, Barthos Györgyöt, Kozora Endre kanonokot és Hollay Adolfot. Az egylet elnökéül Szalay László főispánt fogják felkérni.

— **A közös konyha megalakult.** A kassai közöskonyha ügyében tegnap délután 4 órakor a városháza nagytermében Klekner Alajos dr. elnöke alatt ülést tartott. Eddig 60 család jelentkezett 71 adag ételre bejelentett igényével. A közös konyha elnökéül Ferdinándy Gyula vármegyei főjegyzőt választották meg, majd elfogadták a részletes alapszabályokat. A közöskonyha november elsején kezdi meg működését.

— **A virilisták névjegyzéke.** Ma délelőtt állították össze a kassai legtöbb adót fizetők névsorát. A virilisták névsorát térszűke miatt lapunk holnapi számában közöljük.

— **Kassa látványossága a Rákóczi körút 11. szám alatt levő Balsay Jenő tulajdonát képező ház udvarán felállított szökőkút.** Mintegy 4 méter átmérőjű vízmedence közepén egy másfél méter magas angyal bájos szobra emelkedik a magasba. Az angyal kezében halat tart s a hal szájából szökik magasra a vízszög. Akik látták a szökőkutat, egyhangulag az a véleményük, hogy bármely előkelő köztér díszül szolgálhatna. A rendkívül nagy ügyességgel és kiváló szakértelemmel csinált szökőkut Steiner Adolf és Társa kassai csatornázási és vízvezetési berendező műszaki cég munkáját dicséri. Ezzel a munkával a cég biztonyságát adta, hogy nemcsak sablonos vízvezetési berendezéshez ért, hanem komplex vizművek létesítését is jól megoldja.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 11.

A képviselőház ma rövid ülést tartott. Az ülésen Justh Gyula elnököl. A ház jegyzője felolvassa a királynak az ülészak berekesztésére vonatkozó kéziratát, majd utána az új ülészak megnyitására vonatkozó királyi kéziratot. A Ház a királyi kéziratot állva hallgatta végig.

Holnap történik a Ház megalakulása az új ülészakra.

Színház.

— **A sabinnők elrablása.** Ez a régi hatásos vigjáték, pompás bemutatózó szerephez juttatta Magyar Lajos, a társulat új komikusát. Rettegi Fridolin a ripacs szingazgatót játszotta s hálás szerepében megnyerte a közönség rokonszenvét. Ugy látszik, hogy Magyarit derűs kedélye, gazdag kvimikai vénája, kevésbé hálás szerepben is kisérti és sikerhez vezet. Kitűnően játszott Doktor János, Etsy Emilia és Bodrog Lina.

— **Göre Gábor — bemutatója.** Holnap este mutatja be a társulat Verő György „Göre Gábor Budapestön” című énekes vigjátékát. A mozgalmas cselekményű, kacagtató jelenetekben bővelkedő darab bemutatója iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Heti műsor:

Szombat: „Göre Gábor Budapestön” (énekes vigjáték premiér.)

Vasárnap: d. u. „Heidelbergi diákélet” este: „Göre Gábor Budapestön.”

Hétfőn: okt. 14-én, páros bérletben, először: „A kis trafikos leány” énekes vigjáték.

Kedden: okt. 15-én, páratlan bérletben, másodsor: „A kis trafikos leány”.

Szerdán: okt. 16-án, páros bérletben, „A bűnös” színmű 3 felvonásban.

Csütörtökön: okt. 17-én, páratlan bérletben: „A tavasz” operette.

Pénteken: okt. 18-án, páros bérletben, „Gasparone” operette.

Szombaton: okt. 19-én, páratlan bérletben, itt először: „A harang” énekes legenda 3 felv. Irta Pásztor József.

Vasárnap: okt. 20-án két előadás, délután 3 órakor: „Szép Ilonka” daljáték: este páros bérlet. másodsor: „A harang”.

Hétfőn: okt. 21-én, páratlan párletben, „A szókimondó asszonyság” történelmi vigjáték.

Hirdetések.

Intelligens urak (hölgyek is.)

Állandó jövedelmező állásra tehetnek szert. Felvételre jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt d. e. 9—12-ig.

Kassa, Deák Ferenc utca 51. sz. I. e.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

fölvétetnek Dokupil és Fenyves okl. gépészmérnök gépgyárában Kassa, Vám-utca 15. szám.

Komlós József és Társa Kassa Fő-utca 40. szám. Férfi-ruha-szabóság, egyházi és egyenruházati intézete.

Látható irásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható irásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható irás!
Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig el nem ért gyorsaság!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő **John Rezső**
Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus, irásminta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Menyhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczban. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencnek. Irta: Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 diszes illusztráció !! *

Kiemelendők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejedele-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Beresényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Beresényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv diszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

≡ **KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG** ≡

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad **BETÉTEKET** takarékkönyveeskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek

- Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA**, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyveeskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módozatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR ≡ **KORONA SÖR** ≡ **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különben árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott **VITÉZ A. UT. KASSA**